

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo@mmm.fi

Lausuntopyyntö 28.5.2020, Dnro VN/13250/2020-MMM-1

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSEEN METSITYKSEN TUKEMISEN MÄÄRÄAIKAISEKSI LAIKSI

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt ELY-keskuksilta lausuntoa hallituksen esitykseen, joka koskee luonnosta metsityksen tukemisen määräaikaiseksi laiksi. Pohjois-Karjalan ELY-keskus esittää lakiehdotukseen liittyen seuraavaa:

Esitysluonnoksen mukaan Suomen metsäkeskus voisi myöntää tukea pääsääntöisesti muun kuin maatalousmaan ja muun kuin metsämaan metsittämiseen. Lakiehdotuksen mukaan metsäkeskuksen tulisi hankkia jokaisesta hakemuksesta ELY-keskuksen sitova lausunto. ELY-keskuksen olisi otettava kantaa metsityshakemuksen osalta luonnon monimuotoisuuteen, maatilojen rakenteen kehittämiseen, avoimen maaseutumaiseman säilyttämiseen sekä kaavarajoitteisiin. Lausuntomenettelyn tarkoituksena on varmistaa, etteivät luonnon monimuotoisuuden, maatalouden rakenteen tai maaseutumaiseman avoimuuden kannalta tärkeät alueet tulisi metsitetyksi. Lausunnossa olisi lisäksi tarvittaessa otettava kantaa siihen, onko alue vesitaloudeltaan metsänkasvatukseen sopiva. Lausunnon sitovuus merkitsee sitä, että käytännössä määrättyjen tukiehtojen täyttymiseen liittyvä varmistus tehtäisiin ELY-keskuksissa.

Esityksen mukaan tarkoituksena on, että metsitystuen hakemusta verrattaisiin automaattisesti metsäkeskuksen käytössä oleviin paikkatietoaineistoihin. Samalla todetaan, että lausuntopyynnössä selvitetäisiin metsäkeskuksessa tehdyn automaattivertailun tulokset asian joutuisan jatkokäsittelyn helpottamiseksi ELY-keskuksessa. Muutoinkin asian käsittelyn sujuvuuteen vaikuttaa merkittävästi se, missä määrin asian käsittely tai lausuntomenettely voidaan tehdä tietojärjestelmäavusteisesti. Haasteen käsittelylle muodostavat aineistot, jotka eivät ole metsäkeskuksen käytössä tai eivät ELY-keskuksessakaan ole kattavasti paikkatietona.

Käytännössä maatalouskäytössä tai erilaiset maataloustukiin liittyvät alat ovat tunnistettavissa Ruokaviraston hallinnoimasta peltolohkorekisteristä, joka olisi tältä osin syytä avata metsäkeskuksen käyttöön. Samoin vanhojen metsitystukien kohteet on syytä saada paikkatietona tietojen ristiintarkastusta varten. Näin voidaan välttää metsitystukien

30.6.2020

kohdistuminen maatalousmaalle tai alueille, joille on jo kertaalleen maksettu metsitystukea.

Kuten lakiehdotuksessa todetaan, vain pienestä osasta luonnon monimuotoisuudelle tärkeistä maatalousalueista on olemassa ajantasaista paikkatietoa, jonka avulla metsityksen ulkopuolelle jätettävät alueet pystyisi helposti varmistamaan. Myöskään kaikkia kaava-aineistoja ei ole saatavissa paikkatietona. Lisäksi kaavojen ja muiden hankkeiden luontoselvitykset voivat olla hyviä, mutta hankalasti hyödynnettäviä aineistoja.

Hakemusmäärän ennakointi on haastavaa. Hallituksen esitysluonnoksessa arvioidaan, että vuosittain metsitystukea haetaan noin 3000 ha/v metsitettävän alueen keskikoon ollessa noin 1,9 hehtaaria. Tällöin vuosittainen hakemusmäärä olisi noin 1500 kappaletta. Esityksen valmistelun yhteydessä tehdystä metsityspotentiaalia koskevasta selvityksestä käy ilmi, että runsaasti metsitettäväksi soveltuvia alueita kohdentui erityisesti Lapin, Kainuun ja Pohjois-Karjalan maakuntien alueille. Jos Pohjois-Karjalaan kohdentuisi 15 % hakemuksista, vuosittainen hakemusmäärä olisi yli 200.

Näiden hakemusten tarkastusprosessi ELY-keskuksissa on saman tyyppinen kuin metsänkäyttöilmoitusten käsittelyprosessi, joskin vaatii niistä poiketen käsittelyä sekä ympäristö ja luonnonvarat että elinkeinot, työvoima ja osaaminen vastuualueella. Toimistotyönä hoidettavat metsänkäyttöilmoitukset käsitellään nykyisin yleensä muutamassa tunnissa. Maastokäyntiä edellyttävien kohteiden käsittelyyn menee käytännössä yksi työpäivä. Metsitettävien alueiden tarkastus edellyttää kuitenkin myös sellaisten aineistojen selvittämistä, jotka eivät ole ainakaan kattavasti paikkatietona saatavissa, jolloin työmäärä on jonkin verran suurempi kuin metsänkäyttöilmoitusten käsittelyn yhteydessä. Metsitettävien kohteiden tarkastelun voidaan olettaa onnistuvan pääsääntöisesti toimistotyönä, mutta maastokäyntejäkin tarvittaneen, koska luonnon monimuotoisuudelle tärkeistä maatalousalueista ei ole riittävästi ajantasaista paikkatietoa. Lisäksi lausunnon antamista varten jouduttaneen käymään paikan päällä, jos metsitys kohdistuu 5 §:n 4 momentin mukaiseen alueeseen.

Edellä olevaan tukeutuen tarvittava työmäärän arvioidaan pelkästään Pohjois-Karjalan ELY-keskuksessa olevan noin 3 - 6 henkilötyökuukautta vuodessa. Tämän suuruinen tehtävien lisääntyminen on huomioitava ELY-keskuksen toimintamäärärahassa. Lisäresurssitarpeesta on syytä mainita myös hallituksen esityksen perusteluissa vaikutuksina viranomaisten toimintaan.

30.6.2020

KEHA/2338/2020

Ylijohtaja

Ari Niiranen

Lakimies

Anna-Liisa Tanskanen

Tämä asiakirja KEHA/2338/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KEHA/2338/2020 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Niiranen Ari 30.06.2020 12:21

Esittelijä Tanskanen Anna-Liisa 30.06.2020 12:22